

رئیس مرکز آمار مطرح کرد:

امکان دستکاری آمار وجود ندارد

تهران (پانا) - به گفته رئیس مرکز آمار ایران تاکنون دستکاری آمار در مرکز آمار رخ نداده است و امکان بروز آن نیز وجود ندارد و باورپذیر نبودن برخی آمار به دلیل نوسانات بالای شاخص‌هاست.

به گزارش ایرنا، آمار و اطلاعات یعنی برنامه‌ریزی؛ داده‌های آماری بنیادی؛ و ترسیم اصل برای برنامه‌ریزی؛ است و برنامه‌ریزی، اساسی؛ و ترسیم شاخص برای مدیریت قلمداد می‌شود. سه حلقه آمار و اطلاعات، برنامه‌ریزی و مدیریت از حلقه‌های توسعه به شمار می‌آید.

به‌طوریکه؛ عصر ارتباطات و اطلاعات وقتی معنا می‌یابد که جمع‌آوری اطلاعات و داده‌ها به روز باشد و یکی از نکاتی که در برنامه‌ریزی هر سازمانی؛ توان‌بدان به‌عنوان شاخص‌ترین اصل از آن یاد کرد این است که توسعه بدون برنامه‌ریزی و بدون آمار و اطلاعات قابل تحقق نیست. به همین منظور و به مناسبت روز ملی آمار درباره عدم باورپذیری آمار اعلامی از سوی مرکز آمار، آینده نظام آماری کشور و توفیقات این مرکز با جواد حسین زاده؛ رئیس مرکز ملی آمار کشور به گفت و گو نشستیم.

علت باورپذیری پایین به نرخ تورم

رئیس مرکز ملی آمار ایران درباره ملموس نبودن آمار منتشر شده توسط مرکز آمار، گفت: تورم تولیدی از شاخص قیمت کالا و خدمات مصرفی به دست می‌آید و با احساس و ادراک عمومی متفاوت است و این موضوع تنها مختص کشور ما نیست.

حسین زاده افزود: این شاخص‌ها، شاخص‌های میانگین هستند و این ویژگی؛ را دارند که هرچقدر نوسانات زیاد باشد میزان باورپذیری آن کمتر است.

وی درباره کاهش باورپذیری در نوسانات اقتصادی بالا، توضیح داد: عمده شاخص‌هایی که مرکز آمار منتشر می‌کند، شاخص‌های میانگین است و زمانی که از تورم صحبت می‌کنیم در واقع نرخ تورمی است که برای همه مردم و در همه مناطق جغرافیایی کشور است.

رئیس مرکز ملی آمار گفت: هم اکنون موضوعی که صحت آمارهای تورم را ثابت می‌کند قیمت کالاها و خدماتی است که ماهیانه منتشر می‌شود و متوسط قیمت اقلام اساسی و میانگین قیمت آنها در کل کشور مشخص است و به کمک آن تورم کالاها در بازه زمانی ماهیانه، نقطه‌ای و سالیانه محاسبه می‌شود.

وی افزود: زمانی که این کالاها با هم تجمیع می‌شوند و به شاخص متوسط تبدیل می‌شوند به خصوص اگر تغییرات قیمتی نوسان داشته باشد، شاخص متوسط، باورپذیری کمتری دارد.

حسین زاده با بیان اینکه احساس نامتقارنی درباره تغییرات قیمت داریم، اظهارداشت: معمولا کالاهایی که بیشترین افزایش قیمت دارند را به کل کالاها و خدماتی که در سبد وجود دارد اشته می‌دهیم در حالی؛ که نرخ تورم به قیمت تمام کالاها توجه دارد و ممکن است برخی رشد قیمت، برخی کاهش و برخی نیز تغییر قیمت نداشته باشند و نرخ تورم در واقع متوسط؛ گیری ۴۷۵ کالای مصرفی خانوار است.

وی تاکید کرد: وقتی راجع به تورم صحبت می‌کنیم تورم در کالاها و خدمات مصرفی است و در مورد کالاهای

سرمایه‌ZWNJ&ای همچون دلار و سکه نیست و چه بسا ممکن است این کالاها افزایش قیمت داشته باشند و بار روانی در جامعه ایجاد کند و معمولا افراد گمان کنند که نرخ قیمت همه کالاها افزایش داشته است.

رئیس مرکز آمار گفت: برخی می‌ZWNJ&گویند نرخ تورمی اعلامی مرکز آمار رقم پایینی است در حالیکه نرخ تورم در دنیا سه تا چهار درصد است و نرخ تورم سالانه ۲۷ و ۲۸ درصدی که به گمان عده‌ZWNJ&ای کم بوده و دستکاری شده، در مقایسه با نرخ تورم عمومی دنیا قابل توجه است.

وی با تاکید براینکه تفاوتی بین تورم و گرانی وجود دارد، گفت: گاهی این دو مفهوم خلط موضوع دارند. تورم درصد تغییر قیمت‌ZWNJ&هاست و گرانی سطح قیمت است. اگر خانواری خودروی گرانی‌مندی را در سبد مصرفی نداشته باشد حتی اگر قیمت آن کاهش یابد خانوار نمی‌ZWNJ&تواند آن را بخرد، آن خودرو برای خانوار گران است حتی اگر نرخ تورم مربوط به آن خودرو کاهش یافته باشد.

به گفته این مقام مسوول، هر کالایی در سبد مصرفی خانوار وزنی دارد که معمولا به آن توجه نمی‌ZWNJ&شود. وزن کالا نیز هزینه‌ZWNJ&ای است که خانوار در مقایسه با سایر کالاهای مصرفی خود در یک سال انجام می‌ZWNJ&دهد. ممکن است وزن کالای در سبد مصرفی خانوار با وزنی که مرکز آمار برای آن کالا در نظر گرفته متفاوت باشد بنابراین برآورد ما از تورم بیش از آن چیزی است که گمان می‌ZWNJ&کنیم.

وی تاکید کرد: همیشه شاخص‌ZWNJ&های میانگین و باورپذیری آنها باید در کنار شاخص‌ZWNJ&های پراکندگی سنجیده شود و وقتی شاخص‌ZWNJ&های میانگین بالا باشد باورپذیری میانگین کمتر خواهد بود.

حسین سارده با تاکید براینکه تا کنون دستکاری آمار تا کنون رخ نداده است، گفت: امکان بروز این موضوع نیز وجود ندارد، زیرا بیش از ۵۰ نفر از نرخ تورم مطلع می‌ZWNJ&شوند و چنانچه فردی قصد دستکاری این آمار را داشته باشد این امکان وجود ندارد چون افراد بسیاری از آن مطلع هستند و چنانچه بخواهیم در دوره‌ZWNJ&ای تغییر ارادی در آمار اعلامی ایجاد کنیم باید در ماه‌ZWNJ&های بعدی نیز اعمال شود که این موضوع امکان‌ZWNJ&پذیر نیست.

نظام ثبتي مبنایی، بهره‌ZWNJ&وری نظام آماری را افزایش می‌ZWNJ&دهد

رئیس مرکز آمار درباره اجرای نظام ثبتي مبنایی نیز گفت: در این روش آماری به جای مراجعه حضوری برای اخذ اطلاعات از داده‌ZWNJ&های اداری استفاده می‌ZWNJ&شود که با صرف هزینه کم انجام می‌ZWNJ&شود.

وی افزود: البته اجرای نظام ثبتي مبنایی، الزاماتی دارد که از آن جمله می‌ZWNJ&توان به داشتن حداقل سه کد یونیک، کد شناسه یکتای فرد یا همان کدملی افراد، کدپستی و کد کسب و کار اشاره کرد و با کمک این کدها پایگاه‌ZWNJ&ها با یک موضوع در دولت الکترونیک به یکدیگر متصل می‌ZWNJ&شوند.

به گفته این مقام مسوول در نظام ثبتي مبنایی باید وفاق عمومی و همکاری دستگاه‌ZWNJ&ها برای تبادل ریزداده‌ZWNJ&ها فراهم شود و با اجرای این نظام آماری شاهد تحولات خوشایندی خواهیم بود و بهره‌ZWNJ&وری نظام آماری افزایش می‌ZWNJ&یابد و با صرف منابع کمتر آمارهای با کیفیت و تهاثر زمانی بیشتر تولید می‌ZWNJ&شود.

حسین‌ZWNJ&زاده معتقد است با اجرای نظام ثبتي مبنایی کیفیت سامانه‌ZWNJ&ها افزایش می‌ZWNJ&یابد و در نتیجه خدمات موثری به جامعه هدف ارائه می‌ZWNJ&شود.

وی گفت: اولین سرشماری ثبتي مبنایی در حوزه عشایر کوچنده و برای اولین بار در کشور انجام شده است و در نتیجه آن، اطلاعات عشایر کوچنده برای اولین بار انجام شده است.

رئیس مرکز آمار اظهار امیدواری کرد: در قرن حکمرانی داده، رویکرد نظام آمار ثبتي مبنایی، نظام آماری با بهره‌ZWNJ&وری بهتر در قرن جدید فعالیت کند و داده‌ZWNJ&های باکیفیت با صرف زمان و هزینه کمتر تولید شود.

وی بیان کرد: ایران جزو کشورهایی است که در استانداردهای بین‌المللی انتشار آمار موقعیت خوبی است و در اجرای آمار ثبتی مبنایی در آسیا بعد از ترکیه و کره جنوبی، سومین کشوری است که در این عرصه وارد شده است.

حسین‌زاده درباره مشکلات آمارگیری در شرایط کرونایی نیز گفت: نظرسنجی سازمان ملل از مراکز آماری نشان می‌دهد که با مسائل جدی روبه‌رو بودند و موفق نشدند شاخص‌های آماری را تولید و حتی برخی سرشماری ۲۰۲۰ را به سال‌های بعد منتقل کردند اما در کشور وقفه‌ای در تولید و انتشار آمارهای رسمی که مورد نیاز برنامه‌ریزان و سیاستگذاران است رخ نداده است.

وی افزود: از همان ابتدا خیلی از کشورها شیوه تلفنی آمارگیری را اجرا کردند و ما نیز این روش را انتخاب کردیم و بر روش‌های خوداظهاری نیز توجه داشتیم و مرکز آمار ایران در تقویم انتشاراتی که متعهد بود، فعالیت کرد و در این زمینه، مشکلی ایجاد نشده است، اما کار آمارگیری با وجود کرونا سخت و طاقت‌فرساست.